

UCHWAŁA

Dnia 17 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski

Protokolant inspektor sądowy Anna Tarasiuk

po rozpoznaniu, na posiedzeniu jawnym, w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, w dniu 17 lutego 2026 r., wniosku prokuratora Prokuratury Rejonowej [...] w [...] z dnia 17 kwietnia 2025 r., sygn. akt [...], w przedmiocie podjęcia uchwały o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego [...] w [...] za to, że 19 maja 2022 r. w [...] niemyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że poruszając się pojazdem marki M. o numerze rejestracyjnym [...], wyjeżdżając na drogę publiczną z jezdni wewnętrznej, nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu prawidłowo poruszającemu się samochodowi marki T. o numerze rejestracyjnym [...], czym spowodowała nieumyślnie wypadek, w którym J. P. odniosła obrażenia ciała w postaci złamania odcinków dystalnych kości prawego przedramienia, stanowiące naruszenie czynności narządów jej ciała na okres trwający powyżej 7 dni w rozumieniu art. 157 § 1 k.k., tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 177 § 1 k.k.

uchwalił:

I. na podstawie art. 80 § 2c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r., poz. 334 ze zm. – dalej powoływana jako u.s.p.) zezwolić na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y.- sędziego Sądu Rejonowego [...] w [...] za to, że 19 maja 2022 r. w [...] niemyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że poruszając się pojazdem marki M. o numerze rejestracyjnym [...], wyjeżdżając na drogę publiczną z jezdni wewnętrznej, nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu prawidłowo poruszającemu się samochodowi marki T. o numerze rejestracyjnym [...], czym spowodowała nieumyślnie wypadek, w którym J. P. odniosła obrażenia ciała w postaci złamania odcinków dystalnych kości prawego przedramienia, stanowiące naruszenie czynności narządów jej ciała na okres trwający powyżej 7

dni w rozumieniu art. 157 § 1 k.k., tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 177 § 1 k.k.

II. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 26 maja 2022 r. Prokuratura Rejonowa [...] w [...] wszczęła śledztwo w sprawie nieumyślnego naruszenia w dniu 19 maja 2022 roku na ul. [...] w [...] zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym i nieumyślnego spowodowania wypadku drogowego, w wyniku którego kierująca samochodem marki T. nr rej. [...] J. P. doznała obrażeń ciała w postaci złamania nadgarstka ręki prawej, a które to obrażenia pociągnęły za sobą naruszenie czynności narządów jej ciała na okres powyżej 7 dni w rozumieniu art. 157 § 1 k.k., tj. o popełnienie czynu zabronionego z art. 177 § 1 k.k.

Prokurator Prokuratury Rejonowej [...] w [...] wnioskiem z dnia 17 kwietnia 2025 r., sygn. akt [...], zwrócił się do Sądu Najwyższego o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y.-sędziego Sądu Rejonowego [...] w [...] wobec dostatecznie uzasadnionego podejrzenia dopuszczenia się przez nią czynu zabronionego polegającego na tym, że: 19 maja 2022 r. w [...] niemyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że poruszając się pojazdem marki M. o numerze rejestracyjnym [...], wyjeżdżając na drogę publiczną z jezdni wewnętrznej, nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu prawidłowo poruszającemu się samochodowi marki T. o numerze rejestracyjnym [...], czym spowodowała nieumyślnie wypadek, w którym J. P. odniosła obrażenia ciała w postaci złamania odcinków dystalnych kości prawego przedramienia, stanowiące naruszenie czynności narządów jej ciała na okres powyżej 7 dni trwający w rozumieniu art. 157 § 1 k.k., tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 177 § 1 k.k.

W toku postępowania delibacyjnego objęta wnioskiem sędzia ustosunkowując się do treści wniosku wskazała, że jest gotowa ponieść wszelką odpowiedzialność w związku ze zdarzeniem z dnia 19 maja 2022 r. i nie sprzeciwia się zezwoleniu na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej.

Sąd Najwyższy w ramach postępowania delibacyjnego ustalił następujące okoliczności stanu faktycznego.

W dniu 19 maja 2022 r. około godz. 10.40 na ulicy [...] w [...], kierująca pojazdem marki M. o numerze rejestracyjnym [...] X. Y. - sędzia Sądu Rejonowego [...] w [...], wykonując manewr włączania się do ruchu z drogi wewnętrznej zderzyła się z pojazdem marki T. o numerze rejestracyjnym [...] kierowanym przez J. P. (dowód: notatka urzędowa, k. 1; plan miejsca zdarzenia k. 2, protokół oględzin miejsca wypadku drogowego, k. 4-5, protokoły oględzin pojazdów [...] 6-7, 8-9, notatka urzędowa k. 15, akt [...]).

Przeprowadzone badanie trzeźwości uczestników zdarzenia, wykazało u każdego z nich 0,00 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu (dowód: protokoły badania stanu trzeźwości analizatorem wydechu, k. 10 i 11; świadectwo wzorcowania, k. 12).

Oba pojazdy zostały poddane badaniom technicznym, z których wynika, że stan techniczny obu badanych pojazdów nie przyczynił się do zaistnienia wypadku (opinia techniczna k. 22-27).

Wskutek powyższego zdarzenia J. P. trafiła na SOR Szpitala im. [...] w [...], gdzie stwierdzono złamanie nasad dalszych kości łokciowej i promieniowej. Zalecono badanie kontrolne za tydzień (dowód: dokumentacja medyczna k. 47).

Biegły sądowy dr n. med. M. S. w sporządzonej opinii sądowo-lekarskiej z dnia 26 lipca 2022 r., wskazał, iż powyższe obrażenia J. P. powodują naruszenie czynności narządów ciała na czas dłuższy niż 7 dni (dowód: sprawozdanie sądowo-lekarskie z dnia 26 lipca 2022 r., k. 49).

Biegły z zakresu rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych mgr O. T. w sporządzonym sprawozdaniu z przeprowadzonej rekonstrukcji wypadku drogowego z dnia 7 czerwca 2023 r. stwierdził, iż sprawcą wypadku była X. Y., która wjeżdżając na drogę publiczną z drogi wewnętrznej nie ustąpiła należnego pierwszeństwa pojazdowi T., poruszającemu się jezdnią ul. [...], która w całości wchodzi w skład drogi krajowej. Zebrany materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, że J. P. przyczyniła się do przedmiotowego wypadku (dowód: sprawozdanie z przeprowadzonej rekonstrukcji wypadku drogowego k. 62-71).

Powyższy stan faktyczny Sąd Najwyższy ustalił na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w postaci akt sprawy prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową [...] pod sygn. akt [...]).

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zgodnie z treścią art. 80 § 2c u.s.p., sąd dyscyplinarny - Sąd Najwyższy w składzie jednego sędziego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego sądu powszechnego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Treść powołanego przepisu ogranicza tym samym ustalenia czynione w toku postępowania w przedmiocie wyrażenia zgody na uchylenie immunitetu formalnego, a sąd a quo nie jest uprawniony by poza te granice wykraczać (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2008 r., SNO 91/08).

Istotą postępowania delibacyjnego nie jest zatem dokonanie prawnokarnej oceny zdarzenia będącego przedmiotem postępowania karnego, czy to co do popełnienia przez sędziego czynu opisanego we wniosku, czy choćby tylko co do zasadności wniesienia oskarżenia, lecz weryfikacja, czy przedstawione wraz z wnioskiem dowody dostatecznie uzasadniają podejrzenie, że sędzia ten popełnił czyn, a zatem czy uprawnione może być przedstawienie mu zarzutu. Użyte w art. 80 § 2c u.s.p. sformułowanie „dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa” określa materialną podstawę decyzji w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, które - uwzględniając zasadę racjonalnego ustawodawcy- należy uznać za tożsame z pojęciem użytym w art. 313 § 1 k.p.k. (zob. Z. Ziemiński, Teoria prawa, PWN 1978, s. 106–123). W judykaturze podkreśla się przy tym, iż wydanie zgodnie z art. 313 § 1 k.p.k. postanowienia o przedstawieniu zarzutów wymaga istnienia bardziej rozbudowanej faktycznej podstawy, niż ta, która jest wystarczającą do wszczęcia śledztwa lub dochodzenia, gdyż poza uzasadnionym podejrzeniem popełnienia przestępstwa musi istnieć także dostatecznie uzasadnione podejrzenie, że czyn popełniła określona osoba. Tym samym powyższe pojęcie należy interpretować jako coś więcej niż uzasadnione podejrzenie, jakim posłużył się ustawodawca w art.

303 k.p.k. (zob. uchwały Sądu Najwyższego: z 18 października 2004 r., SNO 40/04; z 20 lipca 2011 r., SNO 32/11; z 18 lipca 2014 r., SNO 36/14). Podejrzanie popełnienia przestępstwa musi być w pełni uzasadnione, a zatem nienasuujące żadnych istotnych wątpliwości ani zastrzeżeń, zarówno co do popełnienia czynu jak i zaistnienia wszystkich znamion konkretnego typu przestępstwa. Obowiązkiem sądu dyscyplinarnego, w ramach postępowania wszczętego wnioskiem oskarżyciela o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jest zbadanie przedstawionych przez oskarżyciela materiałów dowodowych, w celu stwierdzenia, czy zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa przez sędziego. Kontrola ta ma charakter merytoryczny, chociaż nie sprowadza się do tak wysokiego poziomu przekonania sądu o popełnieniu czynu i winie sprawcy, jak w przypadku orzekania sądu powszechnego w postępowaniu karnym, które podlega dyrektywie pewności rozstrzygnięcia, wypływającej z podstawowych gwarancji procesowych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego podkreśla się, że sformułowanie „dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa” jest niedookreślone, zatem ocena, czy spełniona została opisana nim przesłanka, zawsze zależy od konkretnych okoliczności sprawy (por. np. uchwała Sądu Najwyższego z 18 października 2004 r., SNO 40/04), jednakże, jak wskazuje się, podejrzenie popełnienia przestępstwa musi być w pełni uzasadnione, nie nasuwające żadnych istotnych wątpliwości, ani zastrzeżeń, zarówno co do popełnienia czynu jak i zaistnienia wszystkich znamion konkretnego typu przestępstwa (por. np. uchwały Sądu Najwyższego: z 8 maja 2007 r., SNO 21/07; z 27 stycznia 2009 r., SNO 95/08; z 20 lipca 2011 r., SNO 32/11).

Ponadto, sąd dyscyplinarny w postępowaniu o wyrażenie zgody na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej ma obowiązek oceny przedłożonych wraz z wnioskiem dowodów na zasadach określonych w przepisach k.p.k., a więc przede wszystkim zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, o jakiej mowa w art. 7 k.p.k., czyli z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Podane w tym przepisie kryteria (logika, wiedza i doświadczenie), pozwalają również na dokonanie kontroli przestrzegania przez sąd zasady swobodnej oceny dowodów w

konkretnej sprawie, tym samym mają uniemożliwiać tzw. dowolną ocenę dowodów. Podkreśla się w orzecznictwie, że uzasadnienie rozstrzygnięcia powinno zaś zawierać wskazanie, jakie fakty sąd uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych. Sąd dyscyplinarny powinien w pierwszym rzędzie ocenić dowody, a dopiero następnie dokonać analizy prawnej, czy spełniona jest przesłanka uchylenia immunitetu, czyli czy wskazują one, że zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez sędziego przestępstwa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 października 2005 r., SNO 43/05 oraz uchwała Sądu Najwyższego z 23 lutego 2006 r., SNO 3/06).

Nadto rola sądu dyscyplinarnego sprowadza się do weryfikacji twierdzeń wskazanych we wniosku oraz dowodów załączonych przez wnioskodawcę, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach do przeprowadzenia innych dowodów w celu ustalenia czy w danym przypadku zachodzi dostatecznie uzasadnione w rozumieniu art. 80 § 2c u.s.p. podejrzenie popełnienia przez sędziego przestępstwa. Powzięcie takich ustaleń skutkujące zezwoleniem na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej warunkuje możliwość przedstawienia danemu sędziemu zarzutów w postępowaniu karnym, co daje podstawę do wszczęcia postępowania karnego przeciwko sędziemu. Sąd Najwyższy podkreśla, iż taki przebieg postępowania nie przesądza o rozstrzygnięciu sądu powszechnego. Sąd dyscyplinarny ma bowiem za zadanie jedynie rozważyć adekwatność przedstawionego przez wnioskodawcę materiału dowodowego w odniesieniu do dyspozycji wynikającej z treści art. 80 § 2c u.s.p., a więc czy w sposób dostateczny uzasadnia on realizację znamion czynu, o którym mowa we wniosku.

Sąd Najwyższy jednocześnie zauważa, iż ocena zgromadzonego materiału dowodowego, nie powinna wykraczać ponad to, co konieczne do dostatecznego uzasadnienia podejrzenia przestępstwa. Oznacza to, iż w gestii sądu dyscyplinarnego nie leży powzięcie pełnego przekonania, że przypisywane sędziemu przestępstwo zostało rzeczywiście przez niego popełnione, a jedynie ustalenie czy wersja zdarzeń przedstawiona we wniosku jest na tyle prawdopodobna, iż w ocenie sądu dostatecznie uzasadnia popełnienie przez sędziego przestępstwa.

Przekładając powyższe generalne uwagi i powołane orzecznictwo na grunt niniejszej sprawy należy przede wszystkim zauważyć, iż wnioskodawca zarzucił X. Y. - sędziemu Sądu Rejonowego [...] w [...] popełnienie przestępstwa z art. 177 § 1 k.k.

Przedmiotem ochrony art. 177 § 1 k.k. jest bezpieczeństwo w komunikacji w aspekcie ochrony życia i zdrowia człowieka. Przystępstwo z art. 177 k.k. jest występkiem nieumyślnym. Użyty w przepisie zwrot "choćby nieumyślnie", oznacza jedynie, iż sprawca działał z zamiarem naruszenia tych reguł albo naruszenie ich było skutkiem lekkomyślności lub niedbalstwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2024 r. I ZI 43/24). Spowodowanie wypadku stanowi konsekwencję naruszenia przez sprawcę, najczęściej kierowcę, zasad bezpieczeństwa w ruchu, które są wprost wyrażone w przepisach regulujących porządek i bezpieczeństwo w ruchu (por. np. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 1975 r., sygn. akt V KK KZP 2/74, OSNKW 1975, z. 3 – 4, poz. 33). Do zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym zalicza się między innymi reguły określające sposób włączania się do ruchu, wyprzedzania, omijania, ustąpienia pierwszeństwa przejazdu, zasady ostrożności, ograniczonego zaufania i prędkości bezpiecznej (R. Stefański, Przystępstwa drogowe w nowym kodeksie karnym, Kraków 1999). Przystępstwo spowodowania wypadku komunikacyjnego ma charakter skutkowy, a do jego znamion należy spowodowanie co najmniej tzw. średniego uszczerbku na zdrowiu, tj. naruszenia czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający dłużej niż 7 dni. Uszczerbek ten musi nastąpić u innej osoby niż sprawca (zob. J. Lachowski [w:] Kodeks karny. Komentarz, wyd. III, red. V. Konarska-Wrzosek, Warszawa 2020, art. 177). W każdej sprawie dotyczącej przystępstwa określonego w art. 177 k.k. sąd powinien zawsze rozważyć, czy istnieje związek przyczynowy pomiędzy stwierdzonym naruszeniem przepisów a zaistniałą kolizją. Związek ten nie może być rozumiany li tylko jako czasowe lub miejscowe następstwo wydarzeń, ale jako powiązanie wypadku drogowego z poprzedzającym go naruszeniem przez oskarżonego przepisów o ruchu drogowym (zob. wyrok SN z dnia 16 czerwca 2000 r., III KKN 123/98, LEX nr 51434).

W niniejszej sprawie zauważyć należy, że załączony do wniosku materiał dowodowy czyni zadość przywołanym wymaganiom.

W sprawie wykonano szereg czynności zmierzających do ustalenia przebiegu zaistniałego zdarzenia, którego skutkiem było dostateczne wykazanie, że sędzia mogła popełnić zarzucany jej czyn. Przede wszystkim materiał dowodowy zgromadzony w toku dotychczasowego postępowania [tj. notatka urzędowa (k.1), plan miejsca zdarzenia (k.2), protokół oględzin miejsca wypadku drogowego (k. 4-5), protokoły oględzin pojazdów (k. 6-7, 8-9), badania stanu trzeźwości analizatorem wydechu (k. 10, 11), protokoły przesłuchania świadków (k. 13v, 34v, 40v), notatka urzędowa (k. 15), opinia techniczna (k. 22-27), dokumentacja lekarska (k. 47), sprawozdanie sądowo – lekarskie (k.49), sprawozdanie biegłego w zakresie ruchu drogowego (k.62-71)], pozwala na przyjęcie, że istnieje dostatecznie uzasadnione podejrzenie, że sędzia X. Y. w dniu 19 maja 2022 r. kierując samochodem marki M. o numerze rejestracyjnym [...], nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym i dopuściła się czynu z art. 177 § 1 k.k. Na obecnym etapie postępowania materiał dowodowy wskazuje bowiem, że sędzia włączając się do ruchu z jezdni podporządkowanej zderzyła się z prawidłowo poruszającym się pojazdem marki T. o numerze rejestracyjnym [...], w wyniku czego pokrzywdzona J. P. doznała obrażeń ciała, które skutkowały naruszeniem czynności narządu ciała powyżej 7 dni. Wskazuje to na spełnienie przesłanki opisanej w art. 80 § 2c u.s.p.

Przypomnieć przy tym należy, że rolą sądu dyscyplinarnego wydającego uchwałę zezwalającą na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej nie jest ustalenie czy czyn X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego [...] w [...] miał miejsce w sposób niebudzący wątpliwości, lecz jedynie stwierdzenie czy występuje dostatecznie uzasadnione podejrzenie jego popełnienia, co zdaniem Sądu Najwyższego ma miejsce.

Patrząc zatem przez pryzmat przepisu art. 177 § 1 k.k. na wyżej poczynione ustalenia, co do przebiegu wypadku, Sąd Najwyższy uznał, że zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, określonego w tym przepisie, przez X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego [...] w [...], gdyż uprawdopodobnione zostało w stopniu dostatecznym, iż kierując pojazdem mechanicznym nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym (nieustąpienia pierwszeństwa podczas włączania się do ruchu). X. Y. poruszając

się ulicą podporządkowaną, włączając się do ruchu, była zobowiązana zachować szczególną ostrożność oraz ustąpić pierwszeństwa innemu pojazdowi, a czego nie uczyniła.

Powinnością sądów dyscyplinarnych w postępowaniu immunitetowym jest również ocena czy stopień społecznej szkodliwości popełnionego czynu zabronionego jest wyższy niż znikomy. W orzecznictwie wskazuje się bowiem, że „przed podjęciem uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej sąd dyscyplinarny oceniając, czy zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez sędziego przestępstwa musi dokonać oceny wszystkich przesłanek, których spełnienie warunkuje uznanie określonego czynu za przestępstwo. W konsekwencji ocenie tego sądu podlega nie tylko to, czy zgromadzone dowody dostatecznie uzasadniają popełnienie przez sędziego czynu wyczerpującego znamiona czynu zabronionego określone w ustawie karnej, ale również to, czy szkodliwość społeczna tego czynu jest większa niż znikoma” (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 10 maja 2006 r., SNO 15/06, Lex nr 470206; uchwała Sądu Najwyższego z 27 kwietnia 2011 r., SNO 15/11, LEX nr 1288797). Przy ocenie stopnia szkodliwości społecznej czynu sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego lub zagrożonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia (art. 115 § 2 k.k.).

Dokonując kompleksowej oceny objętego wnioskiem zachowania X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego [...] w [...] nie sposób uznać, iż stopień społecznej szkodliwości czynu jest znikomy. Naruszenie przez nią zasad ruchu drogowego skutkowało wypadkiem w wyniku, którego J. P. doznała obrażeń ciała na okres powyżej 7 dni.

Z tych też względów Sąd Najwyższy uznał za uprawdopodobnione w stopniu osiągającym poziom określony w art. 80 § 2c u.s.p, że sędzia swoim zachowaniem wypełniła znamiona czynu przedstawionego we wniosku oskarżyciela publicznego, tj. przestępstwa z art. 177 § 1 k.k., co uzasadniało wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie wyżej wymienionej do odpowiedzialności karnej.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy uchwalił jak w sentencji, kosztami postępowania delibacyjnego obciążając Skarb Państwa.

[M. T.]

[r.g.]

Paweł Wojciechowski